

Velkommen til VAR Netværksseminar 2024

HEALTHCARE

making evidence usable

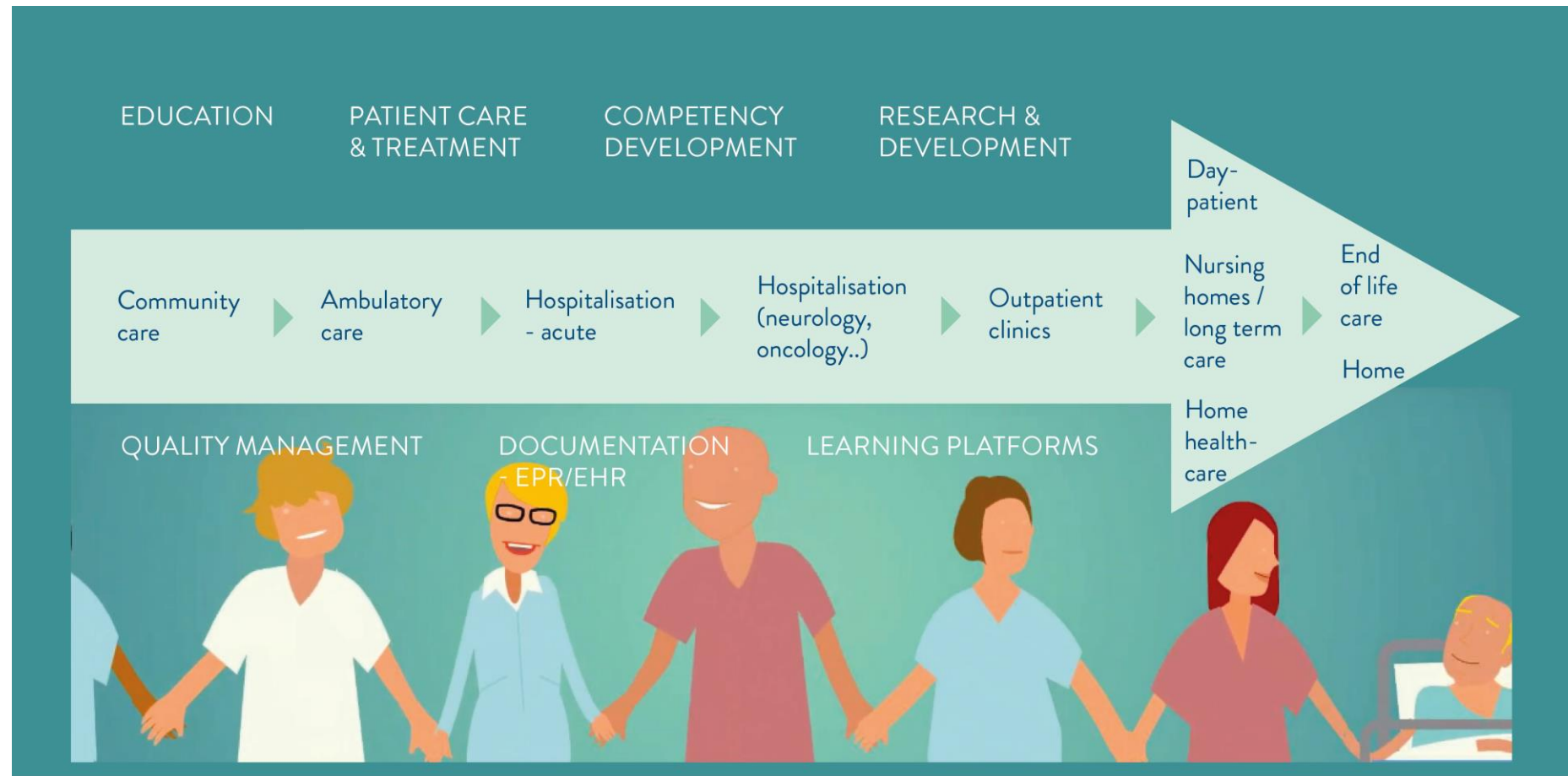
VELKOMMEN TIL VAR NETVÆRKSSEMINAR 24!

VAR er en pålidelig og bæredygtig (langsigtet) tjeneste, der bidrager til professionalisme, bedste praksis, helhedsorienterede patientforløb og patientsikkerhed.

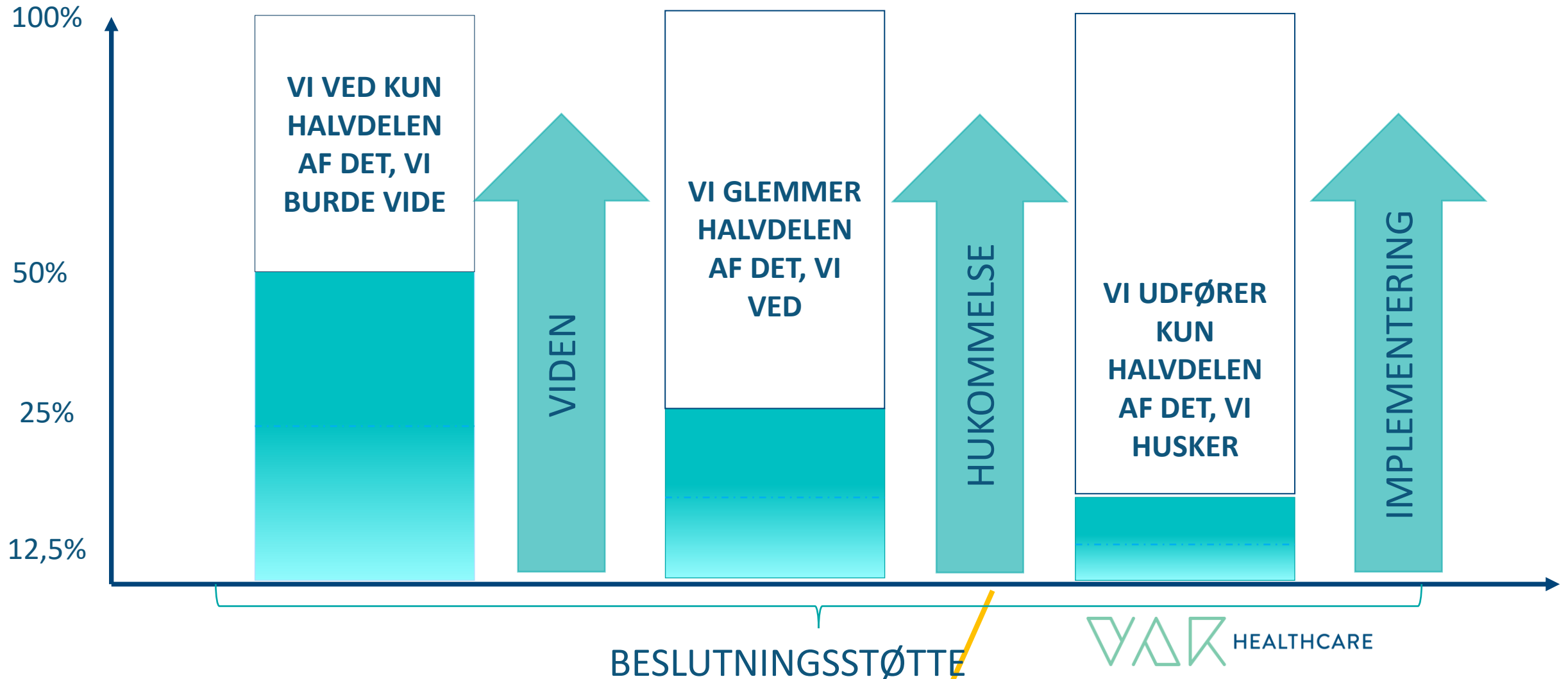
Dette sparer sundhedsvæsenet for uønsket variation og unødvendig ressourceforbrug.

Et system for hele behandlingskæden!

Uden digital støtte går det ikke

(RN4Cast, professor Walter Sermeus)

BESLUTNINGSSTØTTE

- **Videnstøtte**
 - Kontinuerligt opdateret
 - Vidensbaseret
- **Processtøtte**
 - Sygeplejeproses
 - Planlægning- og dokumentation
 - Gør kompleksiteten i faget synlig og enkelt at forstå
- **Beslutningsstøtte**
 - ICNP/SNOMED CT
 - Søgemotor
 - Integrationer (EPJ, QMS, Læringsportaler...)

SAMARBEJDE MED VAR BRUGERNE

Vi er i kontinuerlig dialog med brugerne og videreudvikler tjenesten i overensstemmelse med deres behov.

Vores brugere skal føle sig trygge ved, at
VAR er pålidelig
og leverer et unikt, helhedsorienteret, tidsvarende system
med høj kvalitet
og som giver
støtte til livslang læring og gode beslutninger.

I ER VIGTIGE SAMARBEJDSPARTNERE!

Superbruger:

- Netværksforum
- Medansvar for at VAR anvendes i praksis/uddannelse
- Motivere og engagere
- Samarbejde med ledelsen
- Bindeled til VAR
- Modtage og sprede information
- Give input til VAR

HEALTHCARE

making evidence usable

VAR version 19

Nyheder og større ændringer

ved redaktionschef Live Korsvold og redaktør Maria Plaschke

Redaktørerne i VAR Healthcare

Vores forskningsbibliotekar:

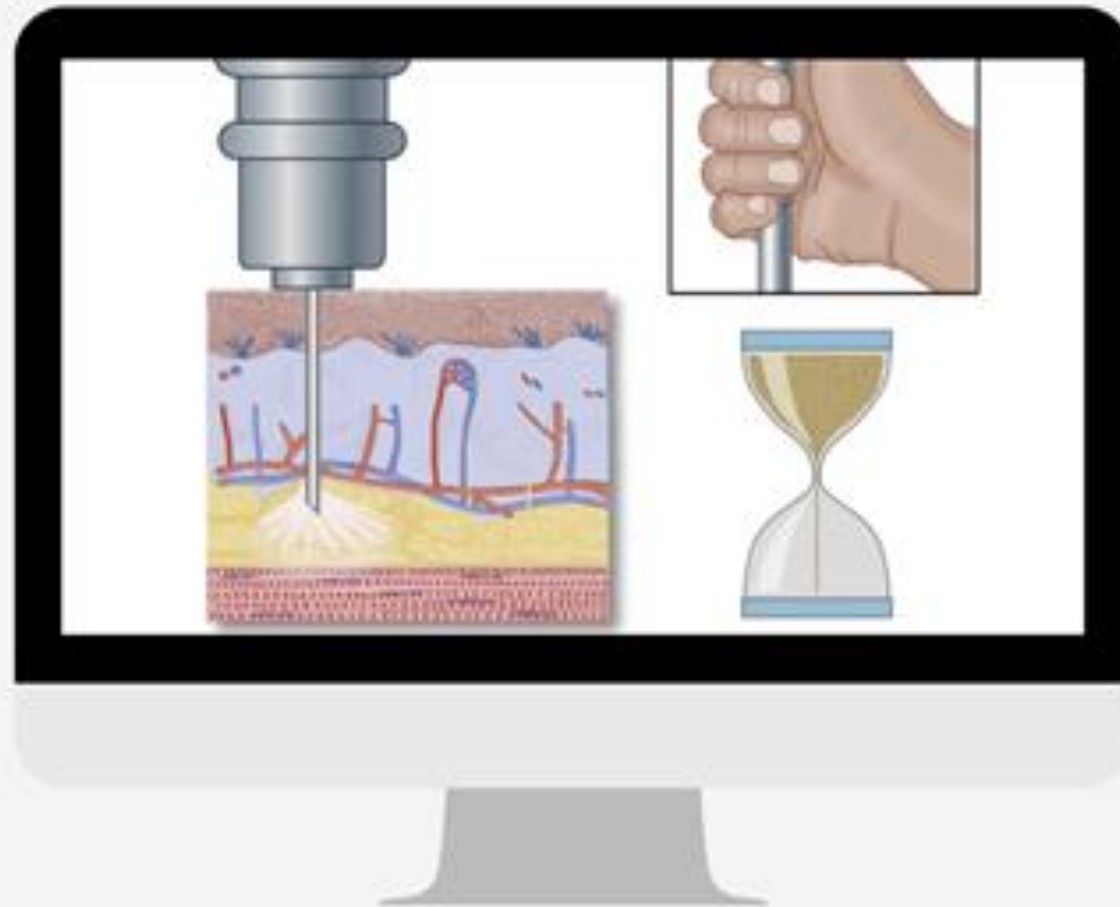
Bente Schjødt-Osmo

Medicinsk illustratør: Kari C. Toverud

Kari C. Toverud
Certified Medical illustrator

Illustratør: Torun Hunnes

© VAR Healthcare

Vores danske konsulenter

Faste konsulenter:

- Lisbeth Kyndi
- Helle Bødker Madsen

Konsulenter til enkelt-opgaver til version 19:

- Kateterisering: Susanne Vahr Lauridsen
- Dræn i pleura: Pernille Brasch Andersen, Sascha Mogensen

Baggrund for nyt indhold og opdateringer

The logo consists of three stylized, white-outlined characters: 'W', 'A', and 'R'. Each character is composed of straight lines forming geometric shapes. The 'W' is formed by two overlapping 'V' shapes. The 'A' is a simple triangle with a horizontal base. The 'R' is a vertical line with a diagonal stroke that curves at the top.

HEALTHCARE

making evidence usable

VAR version 19 DK blev publiceret 16. april 2024

- Totalt 439 procedurer
- Grad 4 ændringer: 13 procedurer
- Grad 3 ændringer: 51 procedurer
- 23 nye procedurer
 - 14 helt nye
 - 9 nye fordi et tema er helt omarbejdet

Ændringer og nyt indhold til version 19

Grad 3 og grad 4 ændringer: Ændringer i eksisterende indhold, som kun kan foretages i forbindelse med ny version af VAR – har **betydning for praktisk udførelse**.

NYT indhold: Kan publiceres når som helst, men vi benytter anledningen, når der kommer ny version til at publicere en del nyt.

[Søvn: dataindsamling og vurdering](#)

Nyheder og større ændringer i version 19

- Jura : ny lovgivning med stor betydning for sygeplejersker
- Midline og PICC-line katetre
- Pleuradræn
- Kateterisering
- Gastrostomi (sonder)
- Vanskeligt helende sår
 - Diabetiske fodsår
 - Kompressionsbehandling
- Mental sundhed

Ny lov om forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker

Pr. 1. januar 2024 må sygeplejersker på eget initiativ og ansvar:

- Udtage kapillærblodprøver og veneblodprøver
- Anlægge kort perifert venekateter
- Anlægge ventrikelsonder og duodenalsonder gennem næsen
- Anlægge katetre igennem urinrør med henblik på tømming af urinblæren
- Genanlægge trakealkanyler og suprapubisk kateter umiddelbart efter, at det er faldet ud.
- Suturere overfladiske hudsår uden for ansigtet

- Foreløbig er der ikke kommet uddybende bekendtgørelse og faglig vejledning
- Sygeplejersker kan delegere opgaver, som er forbeholdt sygeplejersker. (STPS)

[Styrelsen for patientsikkerhed](#)

På de enkelte behandlingssteder kan der være instrukser for det arbejde, der er forbeholdt sygeplejerskerne. Hvis der er instrukser for de forbeholdte opgaver på en arbejdsplads, skal opgaverne udføres i henhold til disse instrukser.

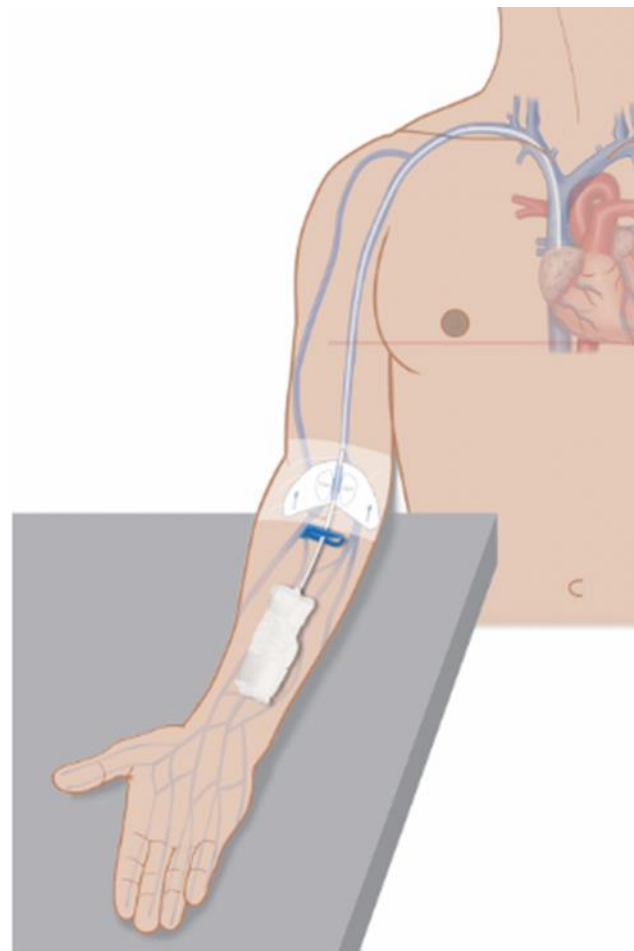
VAR har procedurer for alle disse opgaver med undtagelse af:

- Nedlæggelse af duodenalsonde
- Suture overfladiske hudsår udenfor ansigtet
- Vi prioriterer udvikling af indhold for dette

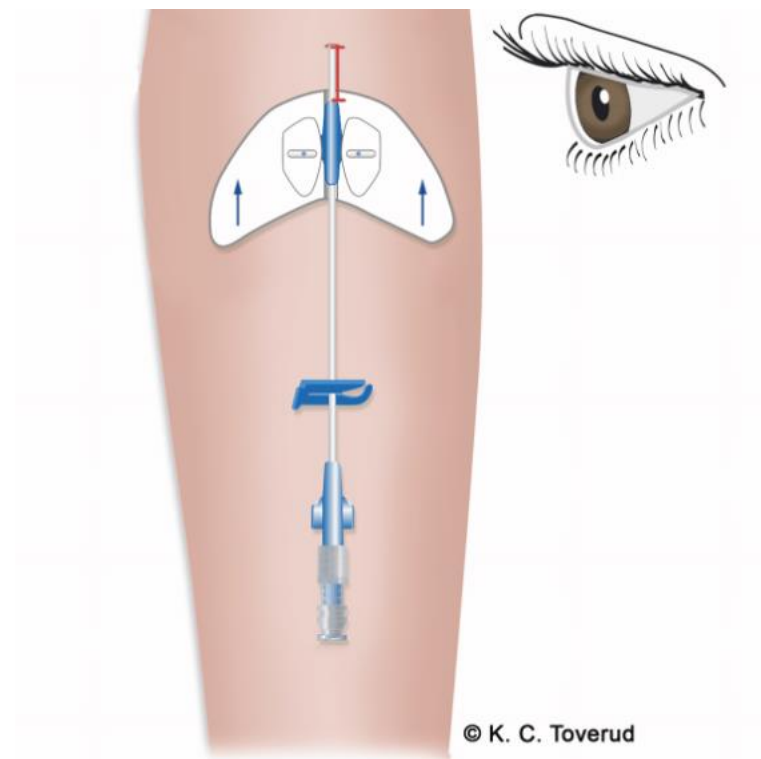
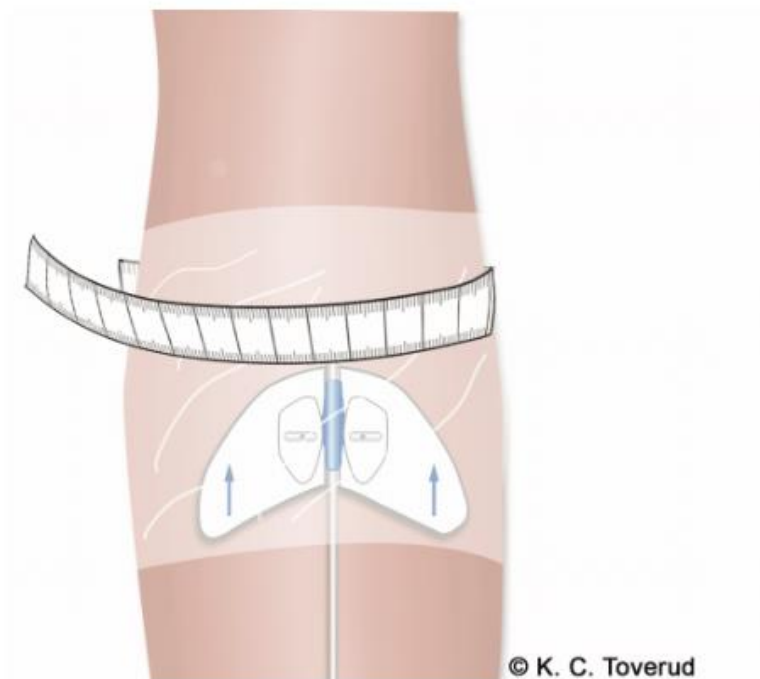
Permanent kateter (KAD):
anlæggelse –mand

Midline og PICC-line kateter

- Benyttes både på sygehus og i hjemmesygeplejen
- Henvendelse fra hjemmesygeplejen med spørgsmål om kontrol af kateterposition hos hjemmeboende patienter
- Procedurer for pleje af midline- og PICC-linekatetre revideret:
 - kontrol af kateterposition
 - identificering af komplikationer som dyb venetrombose
- Bidragsyder Helena Brunskog, anæstesisygeplejerske, arbejder som projektleder i Standard Norge

Mål overarmens omkreds og kateterets ydre længde

Pleuradræn

- Pleuradræn omfatter både pleuradræn og pigtaildræn i pleura.
- I forhold til drænagesystem har vi valgt at dele det op i hhv. digitalt drænagesystem og drænagesystem med tørt/vådt sug.
- Det har betydet nye procedurer for
 - opfølgning og observationer
 - skiftning af drænagesystem
- Desuden er der kommet en ny procedure om
 - skylning af pigtaildræn i pleura
 - podning fra indstikssted

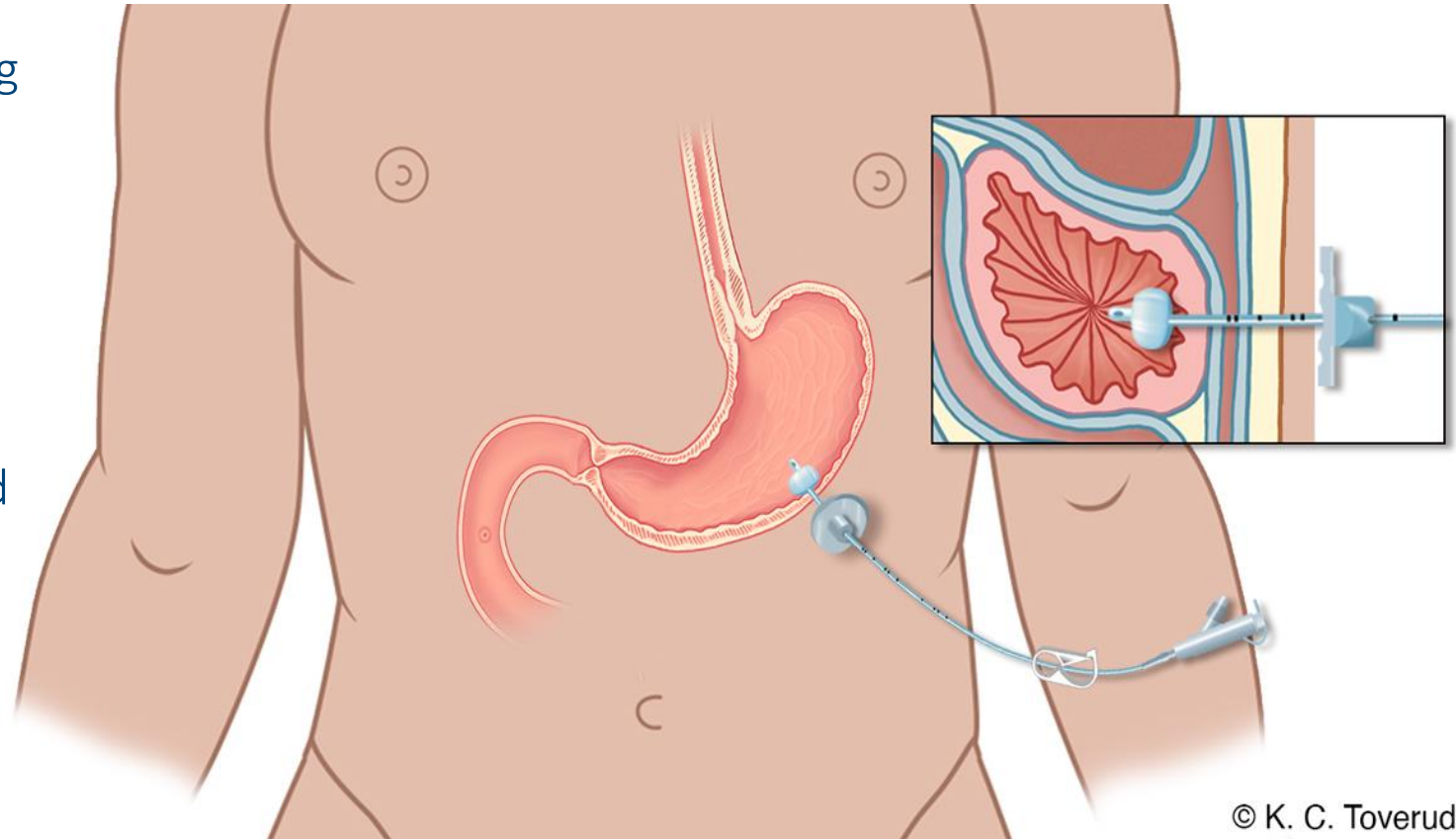
Indholdet er gennemgået af Pernille Brasch Andersen og Sascha Mogensen, begge sygeplejersker fra Lungekirurgisk afsnit, Aarhus Universitetshospital.

To nye procedurer: Skift af kateterventil

- Der er udviklet to nye procedurer om skift af kateterventil for hhv. permanent kateter (KAD) og topkateter/suprapubisk kateter (SPK) samt et tilhørende videnstofkapitel.
- Procedurene omfatter udover skift af kateterventil også punkter om vurdering af eventuelle hindringer for fortsat brug af kateterventil.
- Indholdet er udviklet i samarbejde med dansk fagkonsulent Susanne Vahr Lauridsen fra Rigshospitalet.

Gastrostomi

- Revideret eksisterende procedurer og skilt ud:
 - Gastrostomi: nyanlagt — pleje og observation af gastrostomikanal og hud
 - Gastrostomiport: skylning
 - [Gastrostomisonde: skylning](#)
- Bidragsyder: Kirsten Lerum Indrebø, stomi- og kontinenssygeplejerske ved Førde sentralsjukehus

© K. C. Toverud

Hvad kommer i VAR

- Dialysekateter
- Rehabilitering:
 - Kognitiv rehabilitering: hukommelsesvanskeligheder
 - Neurogen tarmdysfunktion
- Perioperativ sygepleje
 - Mange procedurer som skal oversættes og tilpasses til dansk
- Ernæring:
 - Revision af ernæringstilstand
 - Vurdering af ernæringstilstand
- Kateterisering (urin)
 - Engangsurinkateter: selvkateterisation – alt indhold er under revision og vil blive publiceret i løbet af VAR version 19
- Flere prøvetagingsprocedurer
- Sår – Maria uddyber
- Mental sundhed og misbrug – senere i dag

Følg med på [Om VAR](#)

Kompressionsbehandling

MARIA PLASCHKE

REDAKTØR, SÅRSYGEPLEJERSKE, SD, MPH

Evidens og guidelines

- Guideline for management of wounds in patients with lower-extremity venous disease. *WOCN clinical practice guideline series: Wound, Ostomy and Continence Nurses Society (WOCN)*; 2019
- Cochrane Database of Systemic Reviews
- International Wound Journal, Journal of Wound Care, Journal of Wound Management mfl.
- Wounds International, EWMA mfl.
- Nørregaard S. Kompressionsbehandling. In Bermark S, Melby BØ, eds. *Sår og sårbehandling: en grundbog i sygeplejen*. 2. ed. København: FADL's Forlag;2021.
- Lindholm C. Leggsår. In Lindholm C, ed. *Sår*. 4. ed. Oslo: Cappelen Damm;2020

Nye procedurer i kompressionsbehandling

❖ Multikomponent kompressionsbehandling:

2-lags uelastisk, selvhæftende

3 eller 4-lags elastisk/uelastisk, selvhæftende

❖ Aftagning af kompressionsstrømpe

Der er nye og forbedrede animationer til kompressionsstrømper.

Nye animationer til kompressionsbandager er under udarbejdelse.

Hvad er nyt i kompressionsbandager og hvorfor?

- **Palper fodpuls** er tilføjet før anlæggelse af kompressionsbandage, for at sikre at der stadig er tilstrækkelig blodforsyning

Anlæggelsesteknik er ændret:

- **Uelastisk bandage (kortstræk):** dobbelt længde tubegaze, evt. brug af pelotte, skråt cirkulært med fuldt stræk og 50% overlap. Praktisk teknik til lukning af hæl (kryds).
- **Elastisk bandage (langstræk):** dobbelt længde tubegaze, evt. brug af pelotte, skråt cirkulært med jævnt stræk og 50% overlap, også over hæl. Undgå kryds over vristen, da det øger risiko for tryksskade.

Husk, at hælen altid skal dækkes af kompressionsbandagen

Hvad er nyt ift. kompressionsstrømper og hvorfor?

- I proceduren Kompressionsbehandling: kompressionsstrømpe ved venøs insufficiens – påtagning har vi præciseres teknikken:
 - for at opnå mindst mulig ubehag for patienten
 - for at reducere risiko for hudskade
 - for at undgå skade på strømpen
 - for at ikke udsætte personalet for unødigt belastning på fingre, arme og skuldre
- Vi har tydeliggjort at det gælder kompressionsstrømper ved venøs insufficiens
- Ny procedure: [Kompressionsbehandling: kompressionsstrømpe – aftagning](#)

Kompressionsbehandling under revision/udarbejdelse

- Opmåling af kompressionsstrømpe er taget ud pt., da den skal præciseres og fremover kun vil gælde for behandlerstrømper (efter brugerhenvendelse)
- Opmåling til kompressionsstrømpe er en specialistopgave for bandagist og kompressionssygeplejerske
- Behandlerstrømpe får egen procedure for på- og aftagning (under udarbejdelse)
- Procedure for anlæggelse af stumpforbinding er også på ønskelisten

Vanskeligt helende sår og traumatiske sår

- Kroniske sår har fået nyt navn – Vanskeligt helende sår:
 - venøse sår
 - arterielle sår
 - tryksår
 - diabetiske fodsår
- Procedurer og videnstof for traumatiske sår er under udarbejdelse:
 - skin tears
 - sår med hæmatom
 - brandsår

Spørgsmål?

VAR – Mental sundhed

Nyt modul tilgængeligt nu

Hvorfor har vi udviklet dette modul?

- Kortere forventet levealder
 - Somatiske sygdomme
 - Selvmord/ulykker
- Udfordrende gruppe - både psykiske og somatiske sundhedsproblemer
- 4. største målgruppe i forhold til livsstilssygdomme
- Stort sygefravær og mange står udenfor arbejdsmarkedet

Sundhedsindsatsen til disse mennesker bør blive bedre –
Hvad kan VAR gøre?

Modulet Mental sundhed skal bidrage til et styrket sundhedsvæsen ved at tilbyde praktisk anvendelig vidensstøtte, processtøtte og beslutningsstøtte.

Vidensstøtte med modulet

- **Procedurer** som giver konkret og praktisk vejledning i mødet med patientgruppen
- **Videnstof** som giver en letforståelig opsummering af evidensgrundlaget for det praktiske indhold i procedureerne
- **Videntests**

Til studerende, elever og sundhedspersonale i hele sundhedsvæsenet

VAR Healthcare

Beslutningsstøtte med modulet

- Indholdet giver støtte til anbefalede handlinger i konkrete patientsituationer baseret på opdateret viden og standardiseret terminologi.
- I norsk VAR er procedurerne tagget med SnomedCT (ICNP) sygeplejediagnoser, interventioner og mål. Dette tilrettelægger for mere automatiseret støtte ind i patientjournalen. VAR samarbejder med danske myndigheder om oversættelse af ICNP til dansk.

➔ Hjælper sundhedspersonale med at finde ud af, hvad de skal gøre – aktuelle tiltag

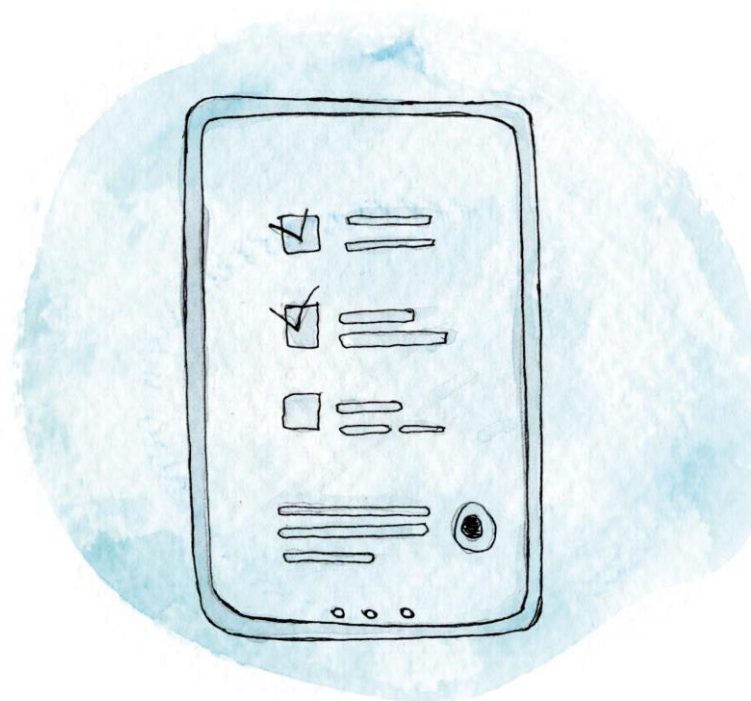

VAR Healthcare

Prosesstøtte med modulet

- Procedureerne i VAR er udarbejdet så sundhedspersonale kan planlægge, udføre og dokumentere sundhedsydelser til patienten på en evidensbaseret måde.

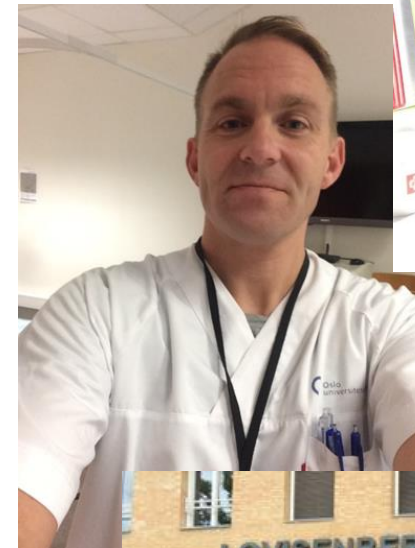
➔ **Støtte i hele sygeplejeprocessen**

VAR Healthcare

Johan Fodstad Larsen
Fagredaktør/psykiatrisk sygeplejerske

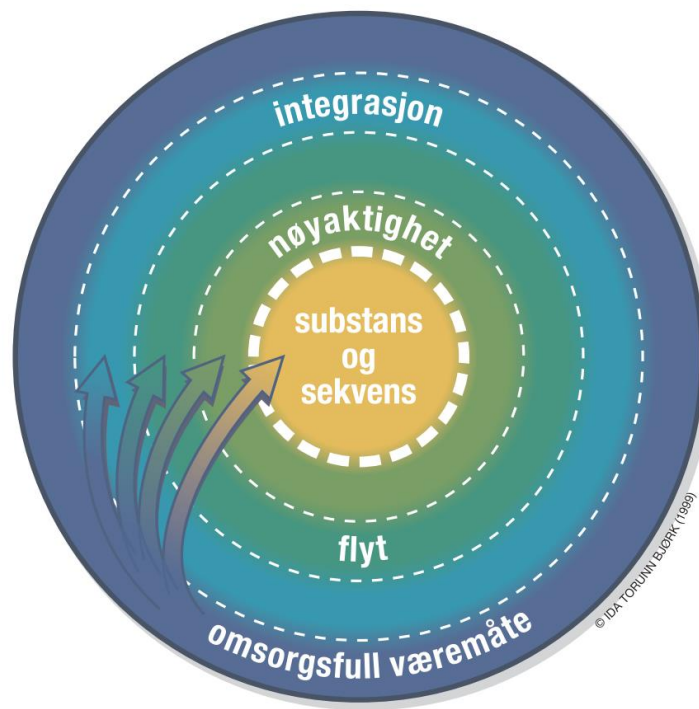
Kristin Skaug
Fagredaktør/psykiatrisk sygeplejerske

Kan man udvikle
procedurer for, hvordan de
fagprofessionelle kan have
dialog med
patienten/borgeren?

Videnskapen siger JA

Begreber

Person

Et unikt menneske med sin egen livshistorie og individuelle præferencer.

Fagprofessionelle

Udøveren af proceduren.

Psykiske sundhedsudfordringer

Summen af de belastninger personen oplever nu og her. Fokus på personens mestring fremfor diagnose.

Psykisk smerte

En individuel erfaring. Oplevelsen af intense negative følelser kombineret med fysisk ubehag.

Psykiatrisk sygepleje

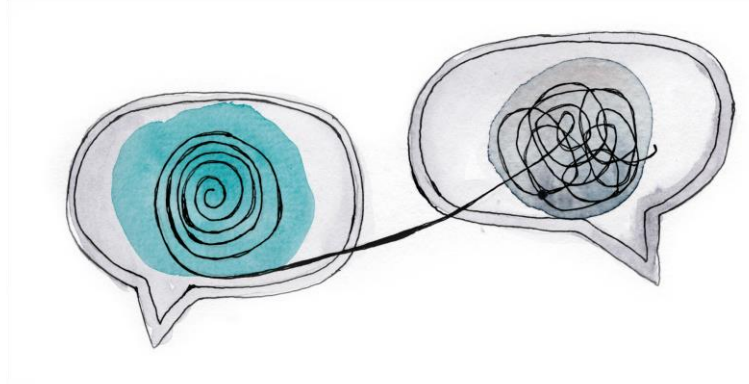
- Sikring af et godt pleje- og behandlingsforløb
- Fokus på patientens/borgerens egen mestringsevne
- Styrkelse af kommunikation i det relationelle arbejde (før-under-efter)
- Fagprofessionelle skal kunne containe de mange følelser i relationen
- Bevidsthed om miljøets betydning i forhold til styrkelse af patientens/borgerens ressourcer

VAR Healthcare

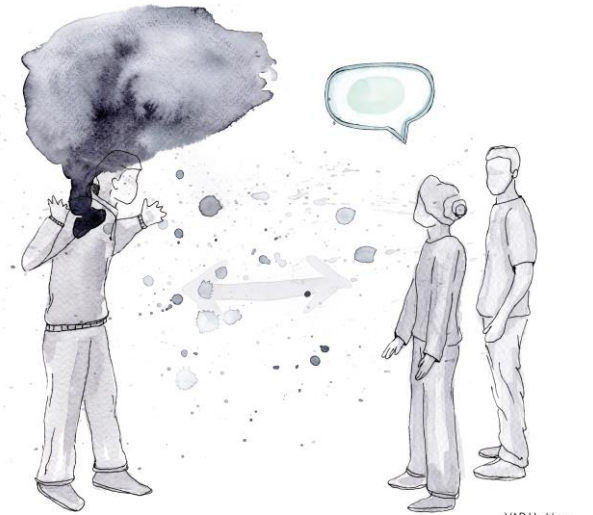
VAR Healthcare

VAR Healthcare

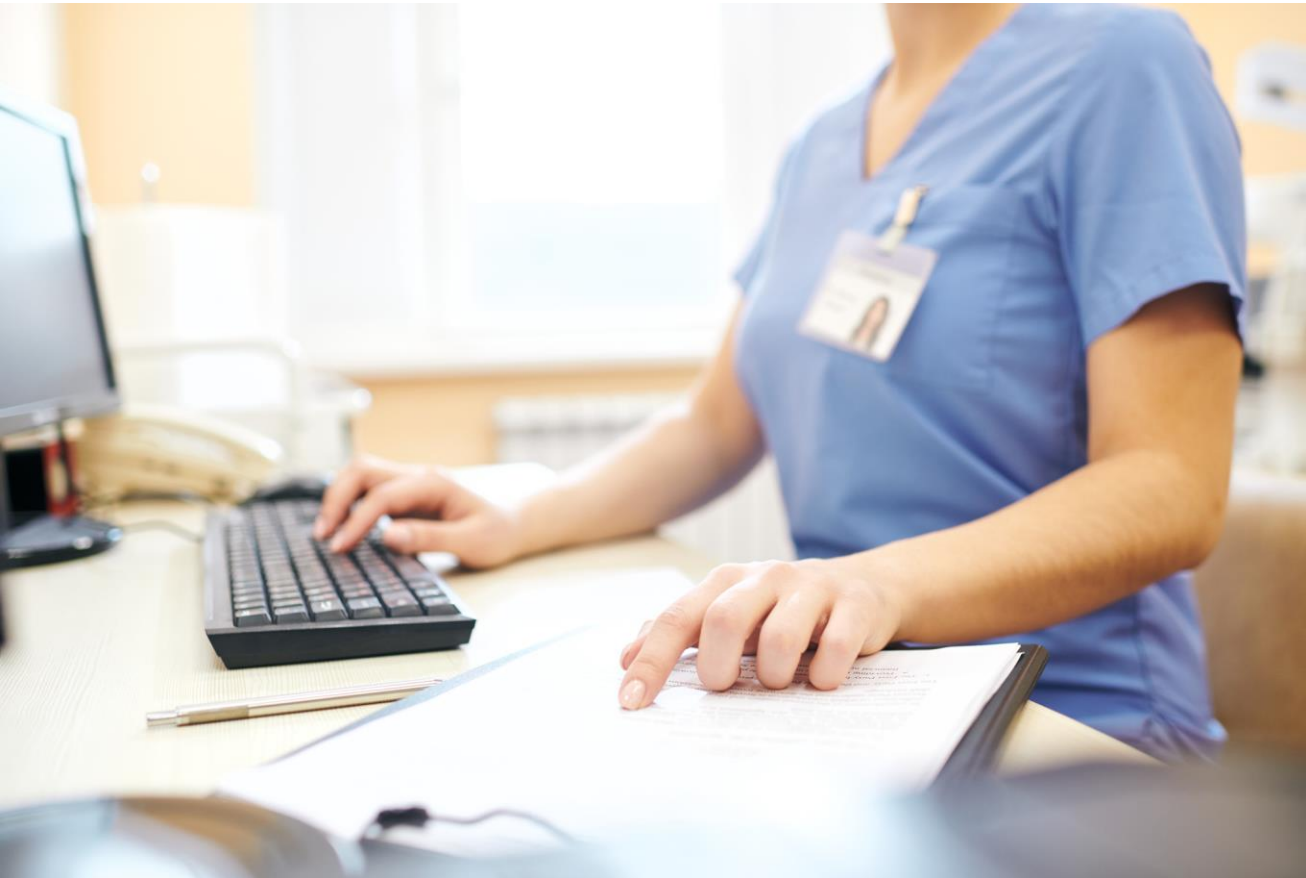
VAR Healthcare

VAR Healthcare

Til uddannelse og praksis

Brug i praksis: dokumentation

Mental sundhed

Videreudvikling af tillægsmodulet

- Mindst 8 procedurer hvert år de næste tre år

Vil indeholde følgende tematikker:

- Miljøterapi/samarbejde
- Selvmordsrisiko/suicidal adfærd
- Alkohol, afhængighedsskabende lægemidler og rusmidler
- Grundlæggende behov hos mennesker med psykiske og misbrugsudfordringer eksempelvis indenfor følgende tematikker:
 - Søvn
 - Fysisk aktivitet
 - Kropspleje
 - Ernæring

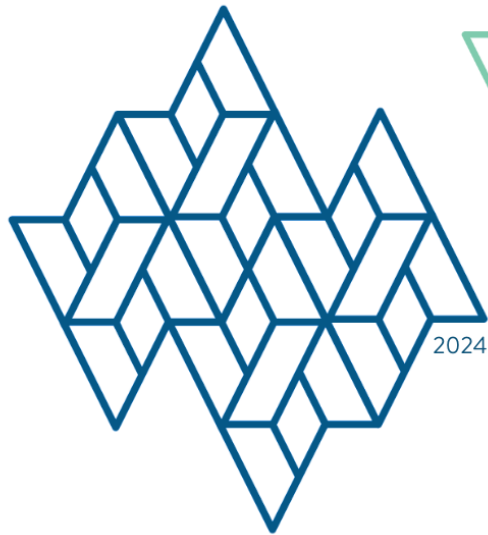
VAR superbruger 2024

Pause

16:30-16:35

Begrundelse for årets superbruger

- Startet med anskaffelse af VAR i efteråret 2021
- Stort interesse i forhold til dialog og samarbejde
- Stort arbejde i forhold til at struktur kvalitetsarbejdet på arbejdspladsen
- Godt organiseret omkring brugen af VAR Healthcare i hverdagen
- Fortsat fokus på implementering

VAR superbruger 2024 Tillykke!

Faxe kommune

VAR Healthcare takker for Jeres store indsats for at understøtte evidensbaseret praksis.

Ann Kristin Rotegård
Leder
VAR Healthcare

Tak for idag!